

Brusel 6. července 2017
(OR. en)

10892/17

**Interinstitucionální spis:
2016/0278 (COD)**

**CODEC 1186
PI 89
PE 48**

INFORMATIVNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady
Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada

Předmět: Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých povolených způsobech užití děl a jiných předmětů chráněných na základě autorského práva a práv s ním souvisejících, z nichž budou mít prospěch osoby nevidomé, zrakově postižené či osoby s jinými poruchami čtení, a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti
- výsledek prvního čtení v Evropském parlamentu
(Štrasburk, 3. až 6. července 2017)

I. ÚVOD

V souladu s ustanoveními článku 294 SFEU a se společným prohlášením o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování¹ se uskutečnila řada neformálních kontaktů mezi Radou, Evropským parlamentem a Komisí za účelem dosažení dohody v této záležitosti v prvním čtení, aby nebylo nutné druhé čtení a dohodovací řízení.

V této souvislosti předložil zpravodaj Max ANDERSSON (Zelení,/EFA,SE) jménem Výboru pro právní záležitosti jednu kompromisní změnu návrhu směrnice (změna 33). Tato změna byla dohodnuta během výše uvedených neformálních kontaktů.

¹ Úř. věst. C 145, 30.6.2007, s. 5

II. HLASOVÁNÍ

Při hlasování dne 6. července 2017 přijalo plenární zasedání uvedenou změnu návrhu směrnice (změnu 33).

Takto pozměněný návrh Komise a legislativní usnesení představují postoj Parlamentu v prvním čtení², jenž odpovídá dohodě, které bylo mezi orgány dosaženo. Rada by proto měla být schopna postoj Parlamentu schválit.

Daný akt by poté byl přijat ve znění, které odpovídá postoji Parlamentu.

² Znění přijaté změny a legislativní usnesení Evropského parlamentu jsou uvedeny v příloze. Změna je předložena v podobě konsolidovaného znění, v němž jsou změny návrhu Komise zvýrazněny tučnou kurzívou. Vypuštěný text je označen symbolem „■“.

P8_TA-PROV(2017)0312

Povolené způsoby užití některých děl a jiných chráněných předmětů ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 6. července 2017 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Parlamentu a Radě (COM(2016)0596),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C8-0381/2016),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 25. ledna 2017³,
 - s ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušným výborem podle čl. 69f odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 19. května 2017 zavázal schválit postoj Parlamentu v souladu s čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti a stanoviska Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, Výboru pro kulturu a vzdělávání a Petičního výboru (A8-0097/2017),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

³ Úř. věst. C 125, 21.4.2017, s. 27.

P8_TC1-COD(2016)0278

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 6. července 2017 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/... o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁴,

v souladu s řádným legislativním postupem⁵,

⁴ Úř. věst. C 125, 21.4.2017, s. 27.

⁵ Postoj Evropského parlamentu ze dne 6. července 2017.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) **Právní akty** Unie v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících poskytují právní jistotu a zajišťují nositelům práv vysokou úroveň ochrany a tvoří harmonizovaný právní rámec. Tento rámec přispívá k řádnému fungování vnitřního trhu a podporuje inovace, tvorbu, investice a produkci nového obsahu, a to i v digitálním prostředí. Jeho cílem je rovněž podpořit přístup ke znalostem a ke kultuře ochranou děl a jiných předmětů ochrany a povolením výjimek nebo omezení, které jsou ve veřejném zájmu. Měla by zůstat zachována přiměřená rovnováha práv a zájmů mezi nositeli práv a uživateli.
- (2) Práva nositelů práv v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících harmonizují směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES⁶ , 2001/29/ES⁷ , 2006/115/ES⁸ a 2009/24/ES⁹. Tyto směrnice, **spolu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2012/28/EU¹⁰**, stanoví vyčerpávající výčet výjimek a omezení týkajících se uvedených práv, které umožňují za určitých podmínek užívat obsah bez schválení nositelů práv za účelem dosažení určitých cílů politik.

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází (Úř. věst. L 77, 27.3.1996, s. 20).

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 28).

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů (Úř. věst. L 111, 5.5.2009, s. 16).

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/28/ES ze dne 25. října 2012 o o některých povolených způsobech užití osiřelých děl (Úř. věst. L 299, 27.10.2012, s. 5).

- (3) Osoby nevidomé, osoby se zrakovým postižením nebo osoby s jinými poruchami čtení se nadále vyrovnávají s mnoha překážkami v přístupu ke knihám a dalším tištěným materiálům, které jsou chráněny autorským právem a souvisejícími právy. ***Se zřetelem k právům osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení uznaným v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a v Úmluvě Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením (dále jen „Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením“) by měla být přijata opatření ke zvýšení dostupnosti knih a dalšího tištěného materiálu v přístupných formátech a ke zlepšení jejich oběhu na vnitřním trhu.***

- (4) Dne 30. dubna 2014 byla jménem Unie podepsána Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým osobám, osobám se zrakovým postižením nebo osobám s jinými poruchami čtení (dále jen „Marrákešská smlouva“)¹¹. Jejím cílem je zlepšit dostupnost a **přeshraniční výměnu** některých děl a jiných předmětů ochrany v přístupných formátech pro nevidomé osoby, osoby se zrakovým postižením nebo osoby s jinými poruchami čtení. Marrákešská smlouva vyžaduje, aby smluvní strany umožnily výjimky nebo omezení týkající se autorských práv a práv s nimi souvisejících pro zhotovování a šíření formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů ochrany a pro přeshraniční výměnu těchto rozmnoženin. Uzavření Marrákešské smlouvy ze strany Unie vyžaduje, aby byly právní předpisy Unie přizpůsobeny a byla stanovena povinná a **harmonizovaná** výjimka pro užití, díla a oprávněné příjemce, na které se uvedená smlouva vztahuje. ■
- (5) ***Podle posudku Soudního dvora Evropské unie 3/15 bude nutné výjimku či omezení týkající se autorských práv a práv s nimi souvisejících pro zhotovování a šíření formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů ochrany veřejnosti, stanovenou v Marrákešské smlouvě provést v rámci oblasti harmonizované směrnici 2001/29/ES.***¹²

¹¹ Rozhodnutí Rady 2014/221/EU ze dne 14. dubna 2014 o podpisu jménem Evropské unie Marrákešské smlouvy o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení (Úř. věst. L 115, 17.4.2014, s. 1).

¹² ***Posudek Soudního dvora 3/15 ze dne 14. února 2017, ECLI:EU:C:2017:114, bod 112.***

- (6) *Touto směrnici se harmonizovaným způsobem provádějí povinnosti, které má Unie podle Marrákešské smlouvy, aby bylo zajištěno, že budou příslušná opatření uplatňována na celém vnitřním trhu jednotně. Tato směrnice by proto měla stanovit povinnou výjimku z práv, která jsou harmonizována právními předpisy Unie a která jsou relevantní pro užití a díla, na která se vztahuje Marrákešská smlouva. K těmto právům patří zejména práva na rozmnožování, sdělování veřejnosti, zpřístupňování veřejnosti, šíření a půjčování, jak je stanoví směrnice 2001/29/ES, směrnice 2006/115/ES a směrnice 2009/24/ES, jakož i odpovídající práva podle směrnice 96/9/ES. Vzhledem k tomu, že rozsah výjimek či omezení požadovaných Marrákešskou smlouvou zahrnuje také díla ve zvukovém formátu, jako jsou například audioknihy, měla by se povinná výjimka stanovená touto směrnici vztahovat i na práva související s autorským právem.*
- (7) Tato směrnice *se týká* osob nevidomých, osob se zrakovým postižením, jejichž zdravotní stav nelze zlepšit tak, aby jejich zrak znovu fungoval v podstatě stejně jako u osob, které takové postižení nemají, osob, které mají poruchy vnímání či čtení, včetně dyslexie **nebo jakékoli jiné poruchy učení**, které jim neumožňují číst tištěná díla v podstatě stejným způsobem jako osoby bez postižení, a osob, které nejsou schopny kvůli **tělesnému** postižení držet knihu či s ní manipulovat nebo zaostřit zrak či pohybovat očima v rozsahu, který je běžně přijatelný pro čtení, **a to za předpokladu, že v důsledku takových postižení či poruch tyto osoby nejsou schopny číst tištěná díla** v podstatě **stejným způsobem jako osoby bez takových postižení nebo poruch**. **Cílem této směrnice tedy je** zlepšit dostupnost knih, **včetně e-knih**, odborných periodik, novin, časopisů nebo jiných písemností, **notových zápisů včetně** partitur a dalších tištěných materiálů, včetně zvukového formátu (analogově nebo digitálně, **on-line nebo off-line**), ve formátech, které uvedená díla a jiné předměty ochrany zpřístupní daným osobám v zásadě stejně jako osobám bez poruchy nebo zdravotního postižení. K přístupnému formátu patří **například** Braillovo písmo, zvětšené písmo, upravené e-knihy, audioknihy a rozhlasové vysílání. ■

- I**
- (8) Povinná výjimka stanovená touto směrnicí by měla omezit právo na rozmnožování tak, aby byl umožněn jakýkoli úkon, který je nezbytný pro provedení změn v díle nebo jiném předmětu ochrany nebo pro jejich přeměnu či úpravu takovým způsobem, aby mohla být zhotovena formátově přístupná rozmnoženina, **kteřa umožňuje oprávněným příjemcům přístup k danému dílu nebo jinému předmětu ochrany**. K tomu patří i poskytnutí prostředků potřebných k vyhledávání informací ve formátově přístupné rozmnoženině. **Zahrnuje to i změny, které by mohly být nezbytné v případě, že určité dílo či jiný předmět ochrany již jsou přístupné některým z oprávněných příjemců, ale jiným oprávněným příjemcům nikoli, protože mají zdravotní postižení nebo poruchy jiného typu nebo jiného stupně.**
- (9) Mezi povolené způsoby užití stanovené touto směrnicí by mělo patřit zhotovování formátově přístupných rozmnoženin buď oprávněnými příjemci, nebo autorizovanými subjekty, které jim poskytují služby, ať už se jedná o veřejné, nebo soukromé organizace, zejména knihovny, školy, univerzity, školicí střediska, vzdělávací zařízení a jiné neziskové organizace, pro něž jsou služby osobám s poruchou čtení nebo jiným postižením jednou z **hlavních činností, institucionálních povinností** nebo **součástí jejich poslání** ve veřejném zájmu. Mezi způsoby užití stanovené touto směrnicí by mělo být rovněž zařazeno zhotovování formátově přístupných rozmnoženin pro výhradní užití oprávněnými příjemci fyzickou osobou, která tak činí jménem oprávněného příjemce nebo která při zhotovování těchto rozmnoženin oprávněným příjemcům pomáhá. Formátově přístupné rozmnoženiny by měly být zhotovovány pouze v případě těch děl a jiných předmětů ochrany, k nimž mají oprávnění příjemci nebo autorizované subjekty zákonný přístup. **Členské státy by měly zajistit, aby jakékoli smluvní ustanovení, které má uplatňování této výjimky zabránit nebo je jakkoli omezit, nemělo právní účinky.**

- (10) Výjimka *stanovená v této směrnici* by měla autorizovaným subjektům umožnit zhotovovat a šířit formátově přístupné rozmnoženiny děl nebo jiných předmětů ochrany, na něž se vztahuje tato směrnice, on-line nebo off-line v celé Unii. ***Tato směrnice by neměla ukládat autorizovaným subjektům jakoukoli povinnost zhotovovat a šířit tyto rozmnoženiny.***
- (11) Mělo by být možné, aby formátově přístupné rozmnoženiny vytvořené v jednom členském státě byly dostupné ve všech členských státech, aby byla zajištěna jejich větší dostupnost na celém vnitřním trhu. Tím by se snížila ***potřeba zdvojení*** práce při zhotovování formátově přístupných rozmnoženin téhož díla nebo jiného předmětu ochrany ve všech členských státech Unie a dosáhlo by se úspor a zvýšení efektivity. Tato směrnice by proto měla zajistit, aby formátově přístupné rozmnoženiny zhotovené ***autorizovanými subjekty v kterémkoli*** členském státě mohly být šířeny a ***využívány oprávněnými příjemci a autorizovanými subjekty v celé Unii.*** Za účelem podpory ***takovéto přeshraniční výměny a usnadnění vzájemné identifikace a spolupráce autorizovaných subjektů by mělo být podporováno dobrovolné sdílení informací, jako jsou názvy a kontaktní údaje autorizovaných subjektů se sídlem v Unii, včetně jejich internetových stránek, mají-li je. Členské státy by proto měly informace, které obdrží od autorizovaných subjektů, poskytnout Komisi. Nemělo by to však znamenat, že členské státy mají povinnost kontrolovat úplnost a správnost těchto informací nebo to, zda jsou v souladu s vnitrostátními právními předpisy, kterými se tato směrnice provádí. Komise by měla tyto informace zpřístupnit on-line prostřednictvím ústředního přístupového informačního místa na úrovni Unie. To by rovněž pomohlo autorizovaným subjektům a také oprávněným příjemcům a nositelům práv, aby mohli kontaktovat autorizované subjekty s žádostí o více informací, v souladu s ustanoveními uvedenými v této směrnici a v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/...***¹³⁺.

¹³ *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/... ze dne ... o přeshraniční výměně formátově přístupných rozmnoženin některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími mezi Unii a třetími zeměmi ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení (Úř. věst. L ...).*

⁺ *Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu 2016/0279(COD).*

Výše uvedené ústřední přístupové informační místo by mělo doplňovat informační přístupové místo, které zřídí mezinárodní úřad Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO), jak stanoví Marrákešská smlouva, a které má usnadnit autorizovaným subjektům identifikaci a spolupráci na mezinárodní úrovni.

- (12) *Aby se zlepšila dostupnost formátově přístupných rozmnoženin a zabránilo se nedovolenému šíření děl nebo jiných předmětů ochrany, měly by autorizované subjekty, které jsou zapojeny do rozšiřování, sdělování veřejnosti nebo zpřístupňování veřejnosti formátově přístupných rozmnoženin, dodržovat určité povinnosti.*
- (13) *Požadavky týkající se schválení a uznávání, které mohou členské státy uplatňovat u autorizovaných subjektů, například požadavky týkající se poskytování služeb obecné povahy oprávněným příjemcům, by neměly ve svém důsledku bránit subjektům, na které se vztahuje definice autorizovaného subjektu podle této směrnice, ve způsobech užití, které tato směrnice dovoluje.*

- (14) Vzhledem k specifickému charakteru výjimky stanovené touto směrnicí, její specifické oblasti působnosti a potřebě právní jistoty pro oprávněné příjemce by nemělo být členským státům dovoleno, aby *pro* uplatňování výjimky stanovovaly další požadavky, jako *je* například předchozí ověření komerční dostupnosti děl v přístupných formátech, *které nejsou stanoveny v této směrnici. Členským státům by mělo být dovoleno stanovovat systémy spravedlivé odměny, pouze pokud jde o povolené způsoby užití děl nebo jiných předmětů ochrany autorizovanými subjekty. Aby nevznikala zátěž pro oprávněné příjemce, nevytvářely se překážky pro přeshraniční šíření formátově přístupných rozmnoženin a nezaváděly nepřiměřené požadavky na autorizované subjekty, je důležité, aby byla možnost členských států stanovovat takovéto systémy spravedlivé odměny omezena.*

Systémy spravedlivé odměny by proto neměly vyžadovat platby od oprávněných příjemců. Měly by se vztahovat pouze na užití autorizovanými subjekty se sídlem na území členského státu, který takovýto systém stanoví, a neměly by vyžadovat platby od autorizovaných subjektů se sídlem v jiných členských státech nebo ve třetích zemích, které jsou stranami Marrákešské smlouvy. Členské státy by měly zajistit, aby přeshraniční výměna formátově přístupných rozmnoženin nebyla těmito systémy spravedlivé odměny zatížena více, než výměna v nepřeshraničních situacích, mimo jiné pokud jde o formu a případnou výši odměny. Při stanovování výše odměny by měl být náležitě zohledněn neziskový charakter činností autorizovaných subjektů, cíle veřejného zájmu, které tato směrnice sleduje, zájmy oprávněných příjemců výjimky, možná újma nositelům práv a potřeba zajistit přeshraniční šíření formátově přístupných rozmnoženin. Je rovněž třeba vzít v úvahu konkrétní okolnosti každého případu v souvislosti se zhotovením konkrétní formátově přístupné rozmnoženiny. V situaci, kdy je újma způsobená nositeli práv minimální, by neměla vzniknout žádná povinnost platby odměny.

- (15) Je zásadní, aby při veškerém zpracovávání osobních údajů podle této směrnice byla dodržována základní práva, včetně práva na respektování soukromého a rodinného života a práva na ochranu osobních údajů podle článků 7 a 8 Listiny, a rovněž je nezbytné, aby veškeré takovéto zpracovávání probíhalo v souladu se směrnicemi ***Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES¹⁴ a 2002/58/ES¹⁵, které upravují*** zpracování osobních údajů, zejména zpracování prováděné autorizovanými subjekty podle této směrnice, a to pod dohledem příslušných orgánů členských států a nezávislých veřejných orgánů určených členskými státy.
- (16) Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, jíž je Unie smluvní stranou, zaručuje osobám se zdravotním postižením právo na přístup k informacím a ***vzdělávání a*** právo účastnit se kulturního, hospodářského a sociálního života na rovnoprávném základě s ostatními. Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením vyžaduje, aby smluvní strany v souladu s mezinárodním právem podnikly veškeré odpovídající kroky s cílem zajistit, aby zákony na ochranu duševního vlastnictví nevytvářely nepřiměřené nebo diskriminační překážky bránící přístupu osob se zdravotním postižením ke kulturním materiálům.

¹⁴ ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31). Uvedená směrnice bude zrušena a nahrazena s účinkem od 25. května 2018 nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).***

¹⁵ ***Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37).***

- (17) Podle Listiny jsou v Unii **zakázány veškeré formy diskriminace, včetně diskriminace na základě zdravotního postižení, a** uznává se a respektuje právo osob se zdravotním postižením na opatření, jejichž cílem je zajistit jejich nezávislost, sociální a profesní začlenění a jejich účast na životě společnosti.
- (18) Přijetím této směrnice se Unie snaží zajistit, aby oprávnění příjemci měli přístup ke knihám a dalším tištěným materiálům v přístupných formátech **na celém vnitřním trhu**. Tato směrnice je tak prvním významným krokem ke zlepšení přístupu osob se zdravotním postižením k dílům.
- (19) Komise **by měla posoudit situaci**, pokud jde o dostupnost děl a jiných předmětů ochrany v přístupných formátech, na které se tato směrnice nevztahuje, a dostupnost děl a jiných předmětů ochrany ve formátech přístupných pro osoby s jiným zdravotním postižením. Je důležité, aby Komise tuto situaci pečlivě posoudila. V případě potřeby **by bylo možné** zvážit změny v oblasti působnosti této směrnice **na základě zprávy předložené Komisí**.
- (20) **Členské státy by měly mít možnost** i nadále stanovit výjimku nebo omezení ve prospěch osob se zdravotním postižením v případech, které nespádají do oblasti působnosti této směrnice, **zejména pokud jde o díla a jiné předměty ochrany a druhy zdravotního postižení, na něž se tato směrnice nevztahuje, v souladu s čl. 5 odst. 3 písm. b) směrnice 2001/29/ES. Tato směrnice nebrání členským státům v uplatňování výjimek nebo omezení práv, která nejsou harmonizována v rámci autorského práva Unie.**

- (21) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména Listinou **■ a Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením**. Tato směrnice by proto měla být vykládána a uplatňována v souladu s těmito právy a zásadami.
- (22) Marrákešská smlouva stanoví určité povinnosti týkající se výměny formátově přístupných rozmnoženin mezi Unií a třetími zeměmi, které jsou jejími smluvními stranami. Opatření přijatá Unií za účelem splnění těchto povinností jsou obsažena v nařízení (EU) 2017...⁺ které by mělo být vykládáno společně s touto směrnicí.
- (23) **Jelikož** cíle této směrnice, **■ totiž** aby se v Unii zlepšil přístup k dílům a jiným předmětům chráněným autorským právem a právy s ním souvisejícími pro osoby nevidomé, osoby se zrakovým postižením nebo osoby s jinými poruchami čtení, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy **■**, **ale** spíše **jej** z důvodu rozsahu a dopadu této směrnice může být **lépe** dosaženo **■** na úrovni Unie, může Unie **■** přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v **uvedeném** článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

⁺ **Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu 2016/0279(COD).**

- (24) V souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise o informativních dokumentech ze dne 28. září 2011¹⁶ se členské státy zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení svých prováděcích opatření o jeden či více dokumentů, v nichž vysvětlí vztah mezi ustanoveními směrnice a odpovídajícími částmi nástrojů k jejímu provedení ve vnitrostátním právu. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

¹⁶ Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14.

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Touto směrnicí, **jejímž cílem je další harmonizace právních předpisů Unie použitelných na autorské právo a práva s ním související v rámci vnitřního trhu, se stanoví pravidla pro** užívání některých děl a jiných předmětů ochrany bez souhlasu nositele práva ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „dílem nebo jiným předmětem ochrany“ dílo v podobě knihy, odborného periodika, novin, časopisu nebo jiného druhu tištěného materiálu, **notového zápisu**, včetně partitur, a související ilustrace na jakémkoli nosiči, včetně zvukového formátu, jako jsou například audioknihy, **a digitálního formátu**, které je chráněno autorským právem nebo právy s ním souvisejícími a které bylo vydáno či jinak zpřístupněno veřejnosti v souladu s právními předpisy;
- 2) „oprávněným příjemcem“, **bez ohledu na jakákoli jiná zdravotní postižení, osoba:**
 - a) která je nevidomá;
 - b) která má zrakové postižení, které není možné zlepšit tak, aby její zrak znovu fungoval v podstatě stejně jako u osoby, která takové postižení nemá, **a není tedy schopna číst tištěná díla v podstatě stejným způsobem jako osoba bez takového postižení;**

- c) která má poruchu vnímání či čtení, ■ a není tedy schopna číst tištěná díla v podstatě stejným způsobem jako osoba bez *takové* poruchy; nebo
 - d) která není kvůli fyzickému postižení schopna držet knihu či s ní manipulovat nebo zaostřit zrak či pohybovat očima v míře, která je normálně přijatelná pro čtení;
- 3) „formátově přístupnou rozmnoženinou“ rozmnoženina díla nebo jiného předmětu ochrany, která byla zhotovena v alternativním provedení nebo formátu, jež umožňuje oprávněnému příjemci přístup k dílu nebo jinému předmětu ochrany, včetně přístupu stejně snadného a pohodlného, jaký má osoba bez ■ *jakéhokoli postižení nebo* poruchy podle bodu 2;
- 4) „autorizovaným subjektem“ *subjekt, který je schválen či uznán členským státem jako subjekt poskytující* na neziskovém základě oprávněným příjemcům vzdělávání, instruktážní výuku, adaptivní četbu nebo přístup k informacím. *Mezi tyto subjekty patří i veřejné instituce nebo neziskové organizace, které stejné služby poskytují oprávněným příjemcům jako jednu ze svých hlavních činností nebo institucionálních povinností nebo jako součást svého* poslání ve veřejném zájmu.

Článek 3

Povolené způsoby užití

1. Členské státy stanoví ***výjimku za účelem toho, aby svolení nositele autorského práva nebo práva s ním souvisejícího týkajícího se díla nebo jiného předmětu ochrany podle článků 5 a 7 směrnice 96/9/ES, článků 2, 3 a 4 směrnice 2001/29/ES, čl. 1 odst. 1, čl. 8 odst. 2 a 3 a článku 9 směrnice 2006/115/ES a článku 4 směrnice 2009/24/ES nevyžadoval žádný úkon, který je nezbytný*** pro to, aby:
 - a) oprávněný příjemce nebo osoba jednající jeho jménem mohli vytvořit formátově přístupnou rozmnoženinu díla nebo jiného předmětu ochrany, ***k nimž má oprávněný příjemce zákonný přístup***, pro účely výhradního užívání oprávněným příjemcem; a
 - b) autorizovaný subjekt mohl zhotovit formátově přístupnou rozmnoženinu ***díla nebo jiného předmětu ochrany, k němuž má zákonný přístup***, sdělovat veřejnosti, zpřístupňovat ***veřejnosti***, rozšiřovat nebo půjčovat formátově přístupnou rozmnoženinu oprávněnému příjemci nebo jinému autorizovanému subjektu ***neziskově*** pro účely výhradního užívání oprávněným příjemcem;

2. Členské státy zajistí, aby formátově přístupná rozmnoženina respektovala integritu díla nebo jiného předmětu ochrany při současném zohlednění změn, které jsou nutné pro zpřístupnění díla v alternativním formátu.
3. ***Výjimka stanovená v odstavci 1 může být použita pouze v určitých zvláštních případech, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití díla nebo jiného předmětu ochrany a nejsou jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv.***
4. Na výjimku stanovenou v odstavci 1 tohoto článku se použije ■ čl. 6 odst. 4 první, třetí a pátý pododstavec směrnice 2001/29/ES.
5. ***Členské státy zajistí, aby nebylo možné výjimku stanovenou v odstavci 1 vyloučit smluvní cestou.***
6. ***Členské státy mohou stanovit, že způsoby užití povolené touto směrnicí, pokud je provádějí schválené subjekty se sídlem na jejich území, podléhají systému spravedlivých odměn v mezích stanovených touto směrnicí.***

Článek 4

Kopie v přístupném formátu na vnitřním trhu

Členské státy zajistí, aby mohl autorizovaný subjekt se sídlem na jejich území provádět úkony uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. b) pro oprávněného příjemce nebo jiný autorizovaný subjekt se sídlem v kterémkoli členském státě. Členské státy rovněž zajistí, aby oprávněný příjemce nebo autorizovaný subjekt se sídlem na jejich území mohli získat nebo **aby mohli** mít přístup k **formátově přístupným rozmnoženinám** od autorizovaných subjektů se sídlem v některém z členských států.

Článek 5

Povinnosti autorizovaných subjektů

1. **Členské státy zajistí, aby autorizovaný subjekt se sídlem na jejich území, který provádí úkony uvedené v článku 4, zavedl a dodržoval své vlastní postupy k zajištění toho, aby:**
 - a) **formátově přístupné rozmnoženiny rozšiřoval, sděloval a zpřístupňoval pouze oprávněným příjemcům nebo jiným autorizovaným subjektům;**
 - b) **přijal přiměřená opatření s cílem zabránit nedovolenému rozmnožování, rozšiřování, sdělování a zpřístupňování formátově přístupných rozmnoženin veřejnosti;**

- c) věnoval náležitou péči nakládání s díly nebo jinými předměty ochrany a s jejich formátově přístupnými rozmnoženinami a vedl o tom záznamy; a*
- d) na svých internetových stránkách nebo prostřednictvím jiných on-line či off-line kanálů případně zveřejňoval a aktualizoval informace o tom, jak dodržuje povinnosti uvedené v písmenech a) až c).*

Členské státy zajistí, aby postupy uvedené v prvním pododstavci byly zavedeny a dodržovány za plného dodržování pravidel týkajících se zpracování osobních údajů oprávněných příjemců podle článku 7.

2. *Členské státy zajistí, aby autorizovaný subjekt se sídlem na jejich území, který provádí úkony uvedené v článku 4, poskytoval přístupným způsobem na vyžádání kterémukoli oprávněnému příjemci, jinému autorizovanému subjektu nebo nositeli práv tyto informace:*

- a) seznam děl nebo jiných předmětů ochrany, jejichž formátově přístupné rozmnoženiny má k dispozici, a dostupné formáty; a*
- b) názvy a kontaktní údaje autorizovaných subjektů, s nimiž spolupracuje při výměně formátově přístupných rozmnoženin podle článku 4.*

Článek 6

Transparentnost a výměna informací

1. *Členské státy podporují autorizované subjekty se sídlem na jejich území, které provádějí úkony uvedené v článku 4 této směrnice a v člancích 3 a 4 nařízení (EU) 2017/...⁺, aby jim na dobrovolném základě sdělovaly své názvy a kontaktní údaje.*
2. *Členské státy poskytnou Komisi informace, které obdržely podle odstavce 1. Komise tyto informace veřejně zpřístupní on-line prostřednictvím ústředního přístupového informačního místa a průběžně je aktualizuje.*

Článek 7

Ochrana osobních údajů

Zpracování osobních údajů prováděné v rámci této směrnice se provádí v souladu se směrnicí 95/46/ES a se směrnicí 2002/58/ES.

⁺ *Úř. věst.: vložte prosím číslo nařízení obsaženého v dokumentu 2016/0279(COD).*

Článek 8

Změna směrnice 2001/29/ES

V čl. 5 odst. 3 směrnice 2001/29/ES se písmeno b) nahrazuje tímto:

- „b) užití ve prospěch osob se zdravotním postižením, přičemž toto užití se přímo týká uvedeného postižení a je nekomerční povahy, a to v rozsahu vyžadovaném dotyčným postižením, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle směrnice (EU) 2017/...^{*++};

^{*++} Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/... ze dne ... o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.“

⁺⁺ Úř. věst. vložte prosím odkaz na tuto směrnici (dokument 2016/0278(COD)).

Článek 9

Zpráva

Do ... [tří let ode dne vstupu této směrnice v platnost] předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o dostupnosti děl a jiných předmětů ochrany ve formátově přístupných rozmnoženinách, které nejsou vymezeny v čl. 2 bodu 1, pro oprávněné příjemce a děl a jiných předmětů ochrany pro osoby se zdravotním postižením, které nejsou uvedeny v čl. 2 bodu 2, na vnitřním trhu. Zpráva ***zohlední vývoj týkající se příslušné technologie a bude obsahovat hodnocení vhodnosti rozšíření oblasti působnosti této směrnice ke zlepšení přístupu k jiným druhům děl a k jiným předmětům ochrany pro osoby s jiným druhem zdravotního postižení, než na které se tato směrnice vztahuje.***

Článek 10

Přezkum

1. **Do ...** [šesti let po dni vstupu této směrnice v platnost] provede Komise hodnocení této směrnice a předloží zprávu s hlavními závěry Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru společně s případnými návrhy na změnu této směrnice. ***Toto hodnocení zahrne posouzení dopadu systémů spravedlivých odměn stanovených členskými státy podle čl. 3 odst. 6 na dostupnost formátově přístupných rozmnoženin oprávněným příjemcům a na jejich přeshraniční výměnu. Zpráva Komise přihlédně k názorům relevantních subjektů občanské společnosti, nevládních organizací, včetně organizací zastupujících osoby se zdravotním postižením a organizací zastupujících starší osoby.***

2. Členské státy poskytnou Komisi informace nezbytné pro přípravu zprávy uvedené v odstavci 1 tohoto článku a pro přípravu zprávy uvedené v článku 9.
3. ***Členský stát, který má oprávněné důvody se domnívat, že provádění této směrnice má významný negativní dopad na obchodní dostupnost děl nebo jiných předmětů ochrany ve formátově přístupných rozmnoženinách oprávněným příjemcům, může na tuto skutečnost upozornit Komisi, přičemž předloží veškeré relevantní důkazy. Komise vezme tyto důkazy v úvahu při sestavování zprávy podle odstavce 1.***

Článek 11

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do ... [12 měsíců po vstupu této směrnice v platnost].
Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 12

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 13

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V ... dne

Za Evropský parlament

předseda

Za Radu

předseda nebo předsedkyně
